

แนวทางและมาตรการป้องกันและลดความเสี่ยงอันตรายจากการปล่อยโคลมลอย โคมควันและการจุดบั้งไฟ

ปัจจุบันปัญหาการปล่อยโคลมลอย โคมควันและการจุดบั้งไฟในปัจจุบันทำให้เกิดความเสียหายและรุนแรงมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหากเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่ออากาศยานจะส่งผลกระทบต่อสภาพลักษณะความเชื่อมั่นและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ กระทรวงคมนาคมจึงเห็นสมควรขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนทราบถึงภัยอันตรายร้ายแรงจากการปล่อยโคลมลอย โคมควันและการจุดบั้งไฟ โดยให้ปฏิบัติตามแนวทางและมาตรการป้องกันและลดความเสี่ยงอันตรายจากการปล่อยโคลมลอย โคมควันและการจุดบั้งไฟ เพื่อป้องกันมิให้เกิดภัยร้ายแรงต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ดังนี้

๑) ห้ามปล่อยโคลมลอย โคมควันและจุดบั้งไฟโดยเด็ดขาด บริเวณแนวขึ้น-ลงสนามบินที่อยู่ห่างจากเส้นทางขึ้น-ลงของเครื่องบินทางข้างละ ๔.๖ กิโลเมตร เป็นระยะทางยาว ๑๘.๕ กิโลเมตร จากหัวทางวิ่งทั้งสองด้าน

๒) มาตรการเกี่ยวกับโคลมลอยและโคมควัน

รณรงคประชาชนสัมพันธ์ให้ประชาชนงดปล่อยโคลมลอยและโคมควัน หรือหากจำเป็นต้องดำเนินการกิจกรรมตามประเพณีควรต้องใช้โคมที่มีขนาดและรูปแบบตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มผช.๘๐๘/๒๕๕๒ ทั้งนี้สมควรทำความเข้าใจต่อประชาชนเกี่ยวกับอันตรายและปัญหาที่อาจเกิดอัคคีภัยและอันตรายร้ายแรงต่อการเดินอากาศและอากาศยานด้วย

๒.๑) มาตรฐานโคลมลอยและโคมควัน

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนโคลมลอย มผช.๘๐๘/๒๕๕๒ และโคมควันขนาดและรูปแบบที่กำหนด ดังนี้

โคลมลอย (มผช.๘๐๘/๒๕๕๒)

(๑) ตัวโคมต้องมีปริมาตรไม่เกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร โดยมีเส้นผ่านศูนย์กลางไม่เกิน ๙๐ เซนติเมตร และความสูงไม่เกิน ๑๔๐ เซนติเมตร

(๒) ทำจากวัสดุธรรมชาติ เช่น กระดาษว่าว โครงทำจากไม้ไผ่ และส่วนที่เป็นเชื้อเพลิงทำจากกระดาษชุบเทียน ขี้ผึ้ง หรือพาราฟิน น้ำหนักไม่เกิน ๕๕ กรัม ระยะเวลาการเผาไหม้ของเชื้อเพลิงไม่เกิน ๘ นาที โดยยึดติดกับตัวโคมด้วยเชือกทนไฟหรือลวดอ่อนเบอร์ ๒๔ (เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ ๐.๕ มิลลิเมตร) จำนวน ๒ เส้น ความยาวเส้นละไม่เกิน ๓๐ เซนติเมตร

(๓) ห้ามพ่วงหรือผูกติดพลุ ดอกไม้ไฟ หรือสิ่งอื่นใดไปกับโคมขณะปล่อย

ตารางแสดงขนาดและรูปแบบโคลมลอยมาตรฐาน มผช.๘๐๘/๒๕๕๒

ขนาด	เส้นผ่านศูนย์กลางหรือความกว้าง (ซม.)	ความสูง (ซม.)	น้ำหนักเชื้อเพลิง (กรัม)	ระยะเวลาการเผาไหม้ของเชื้อเพลิง (นาที)
โคลมลอยขนาดเล็ก	ไม่เกิน ๕๐	ไม่เกิน ๗๐	ไม่เกิน ๒๕	ไม่เกิน ๔
โคลมลอยขนาดกลาง	มากกว่า ๕๐ แต่ไม่เกิน ๗๐	มากกว่า ๗๐ แต่ไม่เกิน ๙๐	ไม่เกิน ๓๕	ไม่เกิน ๕
โคลมลอยขนาดใหญ่	มากกว่า ๗๐ แต่ไม่เกิน ๙๐	มากกว่า ๙๐ แต่ไม่เกิน ๑๔๐	ไม่เกิน ๕๕	ไม่เกิน ๘

โคมควัน

ควรทำจากกระดาษว่าวขนาดความกว้างยาว ไม่เกิน ๕๐x๗๕ เซนติเมตร/แผ่น จำนวน กระดาษไม่เกิน ๗๒ แผ่น/โคม ขนาดความกว้างของปากโคมควันเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๖๐ เซนติเมตร และหลีกเลี่ยงการใช้สีกระดาษว่าวที่มีลักษณะคล้ายกับสีของท้องฟ้า เช่น สีฟ้า ขาว และเทา

๒.๒) ขอความร่วมมือให้ประชาชนปล่อยโคมตามช่วงเวลาที่กำหนด ดังนี้

(๑) โคมควัน ให้ปล่อยในช่วงเวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. เฉพาะในวันลอยกระทงเท่านั้น

(๒) โคมลอย ในช่วงเทศกาลลอยกระทงให้ปล่อยหลังเวลา ๒๑.๐๐ น. เป็นต้นไป

๓) มาตรการเกี่ยวกับบั้งไฟ

๓.๑) ห้ามไม่ให้มีการจัดการพนันหรือขานนับเวลาเพื่อแข่งขันเอาทรัพย์สินในการจัดงาน ประเพณีบั้งไฟอย่างเด็ดขาด

๓.๒) ห้ามจุดบั้งไฟขนาดใหญ่ซึ่งมีความสูงในระดับเพดานบินโดยเด็ดขาด หากจุดตามประเพณี บั้งไฟควรมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่เกิน ๓ นิ้วครึ่ง

๓.๓) ผู้ผลิตบั้งไฟต้องขออนุญาตจากนายทะเบียนและต้องได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องก่อน ตาม พ.ร.บ.อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐

๔) การปล่อยโคมลอย โคมควันและการจุดบั้งไฟ ขอให้แจ้งข้อมูลวัน เวลา สถานที่ และจำนวน การปล่อยโคมลอย โคมควันและการจุดบั้งไฟให้สนามบิน/ท่าอากาศยานหรือศูนย์ควบคุมการบินในพื้นที่ทราบ ล่วงหน้า ๗ วัน ก่อนการปล่อยจริงและต้องมีผู้ประสานงานระหว่างการปล่อยให้แจ้งข้อมูลมายังสนามบินทุกครั้ง เพื่อนำข้อมูลไปประกอบการออกประกาศแจ้งเตือนนักบิน (NOTAM : Notice To Airmen) ให้หลีกเลี่ยงการใช้ห้วงอากาศ บริเวณที่มีการกระทำได้กล่าวเท่านั้น ห้ามใช้เป็นการขออนุญาตกระทำการแต่อย่างใด โดยสามารถแจ้ง รายละเอียดข้อมูลการปล่อยโคมลอย โคมควันและการจุดบั้งไฟได้ที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๖ ๐๙๒๒, ๐ ๒๒๘๗ ๐๓๒๐ - ๙ ต่อ ๒๘๕๒ หรือ ๐ ๒๒๘๕ ๙๓๕๕ โทรสาร ๐ ๒๒๘๗ ๔๐๖๐ นอกเวลาราชการหรือวันหยุด ส่งให้ NOTAM Office (NOF) โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๕ ๙๘๓๒, ๐ ๒๒๘๗ ๘๒๐๒ หรือ โทรสาร ๐ ๒๒๘๖ ๔๖๙๕, ๐ ๒๒๘๗ ๘๒๐๕)

๕) ขอความร่วมมือหน่วยงานฝ่ายปกครองพิจารณากำหนดมาตรการเพื่อควบคุมวัสดุที่ใช้ ในการผลิตโคมลอย โคมควันและบั้งไฟ ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งให้จัดพิมพ์คำแนะนำ คำเตือนตลอดจนชื่อผู้ผลิตบนผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายด้วย

๖) การบังคับใช้กฎหมาย ในกรณีหากมีการกระทำใดอันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สินของผู้อื่นหรือเกิดอันตรายร้ายแรงต่ออากาศยาน ผู้กระทำความผิดอาจได้รับโทษตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๖.๑ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๒๑

๖.๒ พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗

๖.๓ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐

๖.๔ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๒๕, ๒๒๙, ๒๓๑, ๒๓๒, ๒๓๘, ๒๙๑, ๓๘๙ และ ๓๙๐

๖.๕ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ และมาตรา ๔๒๒

๖.๖ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. ๒๔๗๘

สำนักแผนความปลอดภัย สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๑๕ ๑๕๑๕ ต่อ ๒๐๒๒, ๒๐๒๔

การผนึกกำลังความร่วมมือ เพื่อป้องกันผลกระทบและวิกฤตเศรษฐกิจของชาติ

กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และกรุงเทพมหานคร มีความเห็นร่วมกันเพื่อป้องกันและลดผลกระทบด้านลบจากปัญหาการปล่อยโคมลอยและโคมควัน การเล่นพั้งไฟ อันเป็นต้นเหตุให้เกิดเพลิงไหม้ ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ตลอดจนการป้องกันและลดความเสียหายอันตรายร้ายแรงที่อาจจะเกิดขึ้นต่ออากาศยาน รวมทั้งชีวิตและทรัพย์สินโดยส่วนรวม จึงร่วมกันจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เรื่อง การป้องกันและลดความเสียหายอันตรายต่อการบินและอากาศยาน จากการปล่อยโคมลอย/โคมควันและการจุดบั้งไฟ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๘ โดยทุกหน่วยงาน ได้แสดงเจตจำนงในการบูรณาการความร่วมมือตามภารกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การป้องกันและลดความเสียหายอันตรายร้ายแรงที่อาจจะเกิดขึ้นต่ออากาศยาน รวมทั้งชีวิตและทรัพย์สินโดยส่วนรวม

ความผิดกรณีเกิดความเสียหายต่ออากาศยาน

- ✳ พรบ. ว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๒๑
- ✳ พรบ. การเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๓๗
- ✳ พรบ. อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๕๓๐
- ✳ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๒๕, ๒๒๙, ๒๓๑, ๒๓๒, ๒๓๓, ๒๓๔, ๒๓๕, ๒๓๖, ๒๓๗, ๒๓๘ และ ๓๓๐
- ✳ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ และมาตรา ๔๒๒
- ✳ พรบ. การพนัน พ.ศ. ๒๕๓๘

ขอความร่วมมือจากพี่น้องประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ห้ามปล่อยโคมลอย/โคมควันและจุดบั้งไฟในพื้นที่เสี่ยงเขตปลอดภัยในการเดินอากาศ บริเวณพื้นที่เสี่ยงตามแนวลำน้ำ - ลงของเครื่องบินทางข้างละ ๔.๖ กม. เป็นระยะทางยาว ๑๘.๕ กม. จากหัวทางวิ่งทั้งสองด้าน
- ห้ามจุดบั้งไฟขนาดใหญ่ ซึ่งมีความสูงในระดับเพดานบินโดยเด็ดขาด หากจุดตามประเพณีบั้งไฟควรมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่เกิน ๓ นิ้วครึ่ง และ ห้ามขานนับเวลาการจุดบั้งไฟ เพื่อหลีกเลี่ยงการเล่นพนัน

- งดปล่อยโคมลอย โคมควันและจุดบั้งไฟ ในบริเวณพื้นที่เสี่ยงอันตรายต่อการเกิดอัคคีภัย สนามบิน สายไฟฟ้า หล้าแห่ง คลังน้ำมัน กองขยะ บ้านเรือนประชาชน ตลาด ป่าไม้ โรงเรียน วัด เป็นต้น

- ปล่อยโคมลอย/โคมควันที่เป็นไปตามรูปแบบและขนาดมาตรฐานที่กำหนด โดยการปล่อยโคมควันที่มีปริมาตรเกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร ต้องได้รับอนุญาตและปฏิบัติตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดตามพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๓๗

- แจ้งข้อมูลการปล่อยโคมลอย/โคมควันและการจุดบั้งไฟ วัน เวลา สถานที่ จำนวนและข้อมูลผู้ประสานงานให้สนามบิน/ท่าอากาศยานหรือศูนย์ควบคุมการบินทราบล่วงหน้าทุกครั้ง อย่างน้อย ๗ วัน ก่อนปล่อยจริง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการออกประกาศแจ้งเตือนนักบิน (การออกประกาศ NOTAM: Notices to Airmen) ให้หลีกเลี่ยงเส้นทางที่มีการปล่อยโคมลอย/โคมควันและการจุดบั้งไฟดังกล่าว และต้องมีผู้ประสานงานระหว่าง การปล่อยเพื่อแจ้งข้อมูลที่เป็นปัจจุบันทุกครั้ง หรือ

- แจ้งข้อมูลได้ที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๖ ๐๙๒๒, ๐ ๒๒๘๗ ๐๓๒๐ - ๙ ต่อ ๒๘๕๒ หรือ ๐ ๒๒๘๕ ๙๓๕๕ โทรสาร ๐ ๒๒๘๗ ๔๐๖๐

(นอกเวลาราชการหรือวันหยุดสั่งให้ NOTAM Office (NOF) โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๕ ๙๘๓๒, ๐ ๒๒๘๗ ๘๒๐๒ หรือโทรสาร ๐ ๒๒๘๖ ๔๖๙๕, ๐ ๒๒๘๗ ๘๒๐๕)

ปล่อยโคมลอย โคมควันและจุดบั้งไฟ มหันตภัย! ที่คุณคาดไม่ถึง!

กระทรวงคมนาคม

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร
 ๓๕ ถนนเพชรบุรี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
<http://www.otp.go.th> โทรศัพท์ ๐ ๒๒๑๖ ๓๔๘๐ โทรสาร ๐ ๒๒๑๖ ๓๔๘๑

โคมลอย

เทศกาลลอยกระทงในจังหวัดภาคเหนือหรือเทศกาลยี่เป็ง มีการจัดกิจกรรมการปล่อยโคมลอยหรือที่เรียกว่า “โคมไฟ” โดยมีการจุดไฟเพื่อให้เกิดอากาศร้อนพุงตัวโคมให้ลอยขึ้น และโคมควันหรือที่เรียกว่า “ว่าวม” คือ โคมขนาดใหญ่ บรรจุด้วยควันร้อน ไม่ต้องใช้เชื้อเพลิงปล่อยให้ลอยขึ้นไปบนท้องฟ้า โคมลอยมักจะปล่อยในช่วงหัวค่ำและกลางคืน เพราะจะมองเห็นแสงไฟที่เกิดจากการเผาไหม้ของเชื้อเพลิงที่ผูกติดโคมไว้ ส่วนโคมควันจะปล่อยในเวลากลางวันตัวโคมจะมีขนาดใหญ่สีสนิมสนไส

โคมควัน

โคมควันมักปล่อยบริเวณวัดในจังหวัดทางภาคเหนือ โดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่ มีการปล่อยโคมควันขนาดใหญ่เป็นจำนวนมาก ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ (พฤศจิกายน) วันลอยกระทง ระหว่างเวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น

บั้งไฟ

การจุดบั้งไฟในงานบุญบั้งไฟของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยทั่วไปจะจัดงานในเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน ช่วงเทศกาลเข้าพรรษา แต่เนื่องจากปัจจุบันพฤติกรรมจุดบั้งไฟได้ผิดเพี้ยนไปจากรูปแบบเดิม โดยมีการเล่นพนันบั้งไฟที่เรียกว่า “บั้งไฟสนาม” ซึ่งเป็นการลักลอบจุดบั้งไฟในหลายพื้นที่ตลอดทั้งปี ไม่เพียงแค่นั้นในช่วงเทศกาลเท่านั้น

คุณรู้หรือไม!? ว่า การปล่อย โคมลอย โคมควัน และการจุดบั้งไฟ มีผลกระทบและเสียงอันตรายอย่างไร ?

การปล่อยโคมลอย โคมควันและการจุดบั้งไฟ อาจก่อให้เกิดไฟไหม้หรืออัคคีภัยร้ายแรง และเป็นภัยคุกคามต่อความปลอดภัยในการบินของอากาศยาน ที่นำมาถึงความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของส่วนรวม เช่น ไฟไหม้บ้านเรือนประชาชน ไฟไหม้ป่าไม้ หรืออาจทำให้เครื่องบินตกได้

ผลกระทบบนภาคพื้นดิน

กรณีข่าวหนังสือพิมพ์และสื่อแขนงต่างๆ ที่เกิดเหตุไฟไหม้ทรัพย์สินของประชาชน เนื่องมาจากการปล่อยโคมลอยและบั้งไฟ โดยเกิดเหตุไฟลุกไหม้ที่ตัวโคมขณะลอยอยู่เหนือท้องฟ้า ล่วงหล่นพร้อมเปลวไฟสู่พื้นดิน ตกลงบนทุ่งหญ้า หลังคาบ้าน รถยนต์ หรือป่าไม้ หรือกรณีตัวโคมเป็นวัสดุติดไฟเกิดเพลิงไหม้หรือลอยไปตกลงบนสายไฟฟ้าแรงสูง ทำให้หม้อแปลงไฟฟ้าระเบิดและไฟฟ้าดับทั่วเมือง เป็นต้น

ผลกระทบต่อการบินและอากาศยาน

ปัจจุบันได้มีการเพิ่มเชื้อเพลิงผูกติดกับตัวโคมลอย เพื่อให้ลอยอยู่ในอากาศได้สูงและนานขึ้น แต่หากรู้ไม่ว่าผลกระทบที่ตามมาของโคมลอย ในขณะที่ล่องลอยสู่ท้องฟ้าตามกระแสลมจะพัดพาไปอย่างไรจุดหมายโดยโคมอาจจะถูกดูดเข้าไปในเครื่องยนต์ของเครื่องบินแล้วเกิดเพลิงลุกไหม้และอาจสร้างความเสียหายต่อทรัพย์สินและชีวิตคนในเครื่องบิน ซึ่งได้รับการยืนยันจากนักบินและผู้เกี่ยวข้องว่าเครื่องบินสามารถระเบิดได้ทันทีนี่คือ **มหันตภัยจากการปล่อยโคมลอยและการจุดบั้งไฟที่หลายๆคนมองข้าม**

ปัจจุบันมีการจุดบั้งไฟเพื่อแข่งขันจะทำให้บั้งไฟของใครสูงกว่ากัน และมีการพนันบั้งไฟเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ซึ่งจากอดีตบั้งไฟจะผลิตจากวัสดุอุปกรณ์ทำจากไม้ไผ่ แต่ปัจจุบันมีการนำท่อPVC หรือท่อเหล็กมาแทน และเพิ่มปริมาณดินปืนให้มากขึ้นเพื่อการจุดบั้งไฟให้สามารถพุ่งทะยานอย่างเร็วจุดหมายเพียงต้องการความสูง หากบั้งไฟใครสูงกว่าจะเป็นผู้ชนะการพนัน จุดหมายปลายทางของบั้งไฟจะพุ่งชนโดนอะไรก็เป็นเรื่องของชะตากรรม หรือความโชคร้ายไปเท่านั้น แต่หากรู้ไม่ว่าการจุดบั้งไฟยิ่งสูงมหันตภัยความสูญเสียยิ่งสืบคลานเข้าใกล้ต่อการบินของอากาศยานมากขึ้นด้วย โดยมีรายงานจากนักบินว่าพบเห็นบั้งไฟขณะทำการบินในระดับความสูง ๒๐,๐๐๐ ฟุต (ประมาณ ๖,๐๐๐ เมตร) ซึ่งเป็นระดับเพดานบินของเครื่องบินโดยสารที่ใช้ความสูงประมาณ ๒๐,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ ฟุต โดยในช่วงหลายปีที่ผ่านมามีรายงานจากนักบินถึงการพบเห็นบั้งไฟและโคมลอยในขณะที่ทำการบินอยู่เสมอและพบถี่มากขึ้นเรื่อยๆ

ปัญหาการปล่อยโคมลอย/โคมควันและการจุดบั้งไฟในปัจจุบัน มีความรุนแรงมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหากทำให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่ออากาศยานจะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ความเชื่อมั่น และเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศอย่างมหาศาล

สรุปผลกระทบที่จะเกิดขึ้น!

- ขั้นที่ 1 : - " " "
- ขั้นที่ 2 : - "ต่อเนื่อง" จากอุบัติเหตุต่อเครื่องบิน
- เสียความเชื่อมั่นต่อความปลอดภัยทางการบิน และขยายผลต่อความเชื่อถือ
- ขั้นที่ 3 : - "ขั้นวิกฤต"
- ถูกลดระดับความน่าเชื่อถือ (Downgrade)
- ห้ามเที่ยวบินจากประเทศไทยบินเข้ายุโรป
- การท่องเที่ยวหยุดชะงัก
- เกิดวิกฤตเศรษฐกิจขั้นรุนแรง